

Fylkesmannen i Østfold

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Samordnings- og beredskapsstaben

Deres ref.: 10/1067-2 ORN

Vår ref.: 2010/4394 322 AAS

Vår dato: 29.09.2010

Høringsnotat - mulig ny modell for interkommunalt samarbeid – samkommunemodellen - uttalelse

Vi viser til departementets brev 26.04.2010.

Vår konklusjon

Fylkesmannen i Østfold anbefaler at samkommunemodellen lovfestes. Det vil styrke kommunenes muligheter for nødvendig samarbeid på flere områder, særlig i tilknytning til samhandlingsreformen og fagområder hvor det er nødvendig med bred kompetanse og robusthet.

Vår vurdering av de tre punkter departementet spesielt ønsker synspunkter på:

Samkommuner med både kommuner og fylkeskommuner som deltakere:

Vi vil ikke anbefale at det åpnes for samkommune på områder der både fylkeskommune og kommuner er deltakere. Generalistkommuneprinsippet med helhetlige løsninger bør beholdes. Nødvendig samarbeid kan oppnås med andre virkemidler.

Særlig krav til kommunenes vedtak om å delta i samkommune:

Vedtak om å delta i samkommune bør følge kommunelovens alminnelige regler om avstemming og fattes med alminnelig flertall.

Samkommune som eier av aksjeselskaper, interkommunale selskaper m.v.:

Fylkesmannen i Østfold slutter seg til departementets vurdering om at en samkommune som hovedregel ikke bør kunne delta i andre sammenslutninger, etablere stiftelser eller delta i andre selskaper.

Bakgrunn, saksopplysninger og vurderinger

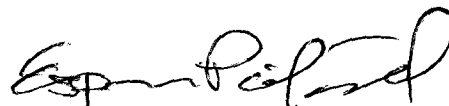
Samkommunemodellen har tidligere vært på høring sammen med forslag til lovfesting av vertskommunemodellen (2005). Departementet fulgte den gang ikke opp forslaget om å lovfeste samkommunemodellen. Hovedgrunnen var behovet for å vinne mer erfaring. Fylkesmannen i Østfold avga den gang ikke høringsuttalelse. Departementet fremmer nå forslag om lovfesting fordi kommunene står overfor store oppgaver som gjør samarbeid nødvendig. Det nevnes spesielt samhandlingsreformen, hvor det forutsettes et kommunalt samarbeid enten organisert etter vertskommunemodellen eller samarbeid organisert som samkommune.

Fylkesmannen i Østfold mener at en samkommune kan utvikles til en sentral regionalpolitisk aktør når det er vilje til å se sentrale tjenesteområder, arealforvaltning og næringsutvikling i en større sammenheng. Erfaringene fra forsøkene Innherred samkommune og Midtre Namdal samkommune viser at det er viktig å tilrettelegge for samkommunens myndighet (delegert) på sentrale områder. Modellen viser seg å gi gode muligheter for rasjonelle og kostnadsbesparende løsninger og for kontroll på kostnadsveksten. Det er grunner som taler for å videreføre og videreutvikle samarbeidet og fellestenkningen basert på de erfaringer som er gjort. Det anbefales at det settes i gang flere forsøk for å vinne mer erfaring, da modellen foreløpig i begrenset grad er brukt på tjenesteoppgaver.

Alternativet til samkommuneløsninger kan være utstrakt bruk av vertskommunemodellen eller kommunesammenslåinger. Det bør i disse vurderinger legges vekt på både demokratiske og økonomiske faktorer. Etter vår vurdering er det viktig å velge løsninger som er transparente, gir legitimitet, legger til rette for innbyggernes deltakelse i kommunale beslutninger og gir kommunene et godt omdømme.

Med hilsen

Anne Enger

Espen Pålstrup
direktør

Saksbehandler:
Seniorrådgiver Tormod Lund